

ความเป็นนานาชาติ: ความสำคัญของ สถาบันอุดมศึกษาไทยในเวทีระดับ นานาชาติ*

ชุตินา สุดจรรยา**

เทือน ทองแก้ว***

Received : April25, 2019

Revised : November6, 2019

Accepted : November11, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความเป็นนานาชาติของการศึกษา องค์ประกอบของความเป็นนานาชาติและความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยในเวทีระดับนานาชาติ

ความเป็นนานาชาติของการศึกษาคือ ความเป็นสากลของการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก และเกี่ยวข้องกับโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีจนทำให้บรรดาผู้นำระดับสูงและรัฐบาลทั่วโลกต้องมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนนโยบายทางการศึกษาของประเทศตนเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกในปัจจุบันและตอบสนองต่อความต้องการแรงงานของโลกในศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบของความเป็นนานาชาติมี 5 องค์ประกอบ คือ 1) มิติของโลก ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก การเรียนรู้เรื่องราวของประเทศต่าง ๆ และภาษาต่างประเทศ 2) มิติขององค์กรแห่งการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและงานวิจัย การศึกษาโลกทัศน์ที่กว้างไกลระหว่างสถาบันอุดมศึกษา 3) มิติทางวัฒนธรรม การศึกษาวัฒนธรรมที่หลากหลายและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ 4) มิติของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษาด้วยกันในระดับนานาชาติ และ 5) มิติของนโยบายของรัฐบาลและผู้นำระดับสูงของประเทศ สถาบันอุดมศึกษาของแต่ละประเทศมีหน้าที่กำหนดนโยบายตอบสนองต่อนโยบายหลักของรัฐบาลของแต่ละประเทศ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและองค์ความรู้ในศตวรรษที่ 21

* ส่วนหนึ่งของดุชฎินิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

** บธ.บ. (การท่องเที่ยว), นศ.ม. (การสื่อสารสุขภาพ), มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรสาขาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

*** กศ.บ, M.Ed. (Curriculum & Instruction on Science Education), คด.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ประจำสาขาภาวะผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยในเวทีระดับนานาชาติคือ 1) สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องให้ความสนใจกับอุดมศึกษาก่อนที่เป็นมาตรฐานสากลที่สามารถนำไปเทียบกับอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกได้ ซึ่งจะทำให้ให้นักศึกษาไทยสามารถเดินทางไปศึกษาต่อและทำงานยังต่างประเทศได้มากขึ้น 2) สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องสร้างความยอมรับกับกลุ่มเป้าหมายในระดับนานาชาติทั้งในเรื่องของหลักสูตร การเรียนการสอน และองค์ความรู้ของสถาบันว่า สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและตอบสนองต่อโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ 3) สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เรื่องราวของสถานการณ์โลกให้แก่บุคลากรและนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันและสามารถปฏิบัติงานได้ในสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของไทยที่ต้องการพัฒนาให้เป็นสากลควรมีโครงสร้างขององค์กรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย งบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ มีระบบการจัดการที่ดีและผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรคพร้อมแผนกลยุทธ์เป็นแผนที่นำทางสำหรับยุทธศาสตร์การตลาดด้านการศึกษา สถาบันต้องการอาจารย์และนักเรียนที่มีศักยภาพ สถาบันจำเป็นต้องสร้างหลักสูตรที่หลากหลายด้วยหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักสำหรับการเรียนการสอนและยังต้องมีระบบการสอนที่ยืดหยุ่นและเครือข่ายที่ดีและสนับสนุนทุนการศึกษาที่พร้อมสำหรับการเปิดการศึกษาทางไกล

คำสำคัญ : ความเป็นนานาชาติของการศึกษา องค์ประกอบของความเป็นนานาชาติ ความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทย เวกีระดับนานาชาติ

ผู้รับผิดชอบบทความ : นางสาวชุตินา สุจรรยา นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เลขที่ 399 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล เขตสามเสน กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 08 6972 0583 อีเมล : chutima.su@rmutp.ac.th

Internationalization: The Importance of Thai Higher Education Institutions on the International Stage*

Chutima Sudjanya**

Tuan Tongkeo***

Abstract

The article aimed to explain the elements and importance of internationalization and also the importance of Thai Higher Education Institutions on the international stage.

Internationalization of education defines as the internationalization of education of higher education institutions around the world. It is related to globalization and rapid technological changes. These make all the leaders and governments around the world review and change their educational policies in accordance with the current world situation and respond to the world's labor needs in the 21st century.

The elements of internationality consist of 5 elements including: 1) the dimension of the world as the change of the world situation, learning stories of different countries, and foreign languages; 2) The dimension of the learning organization as learning exchange academic and research, and the study of the wider world-view between higher education institutions; 3) cultural dimensions as multicultural education and international culture; 4) dimensions of international relations as establishing a network between educational institutions at the international level; and 5) the dimensions of government policies and senior leaders of the country. It is common that Higher education institutions of each country have a duty to set policies to respond to the main policies of each country's government in order to develop education in accordance with the current situation and knowledge in the 21st century.

* Part of the thesis for the Doctoral Degree of Education in Leadership of Education, Graduate School, Suan Dusit University.

** B.B.A. (Tourism), M.A. (Health Communication) Huachiew Chalermprakiet University, Doctoral Candidate of Doctor of Education in Leadership of Education, Graduate School, Suan Dusit University.

*** B.Ed (Education), M.Ed. (Curriculum & Instruction on Science Education), Ph.D. Chulalongkorn University, Associate Professor of Leadership of Education program, Faculty of Education, Graduate School, Suan Dusit University

There are a few suggestions for Thai higher education institutions that need to develop as an internationalization should have structure of the organization and modern technology, sufficient support budget, have a good management system and the leaders who have the creative vision with a strategic plan as a navigation map for strategic for education marketing. Institutions need professors and potential students. Institutions need to create diverse courses with a curriculum that uses English as the primary language for teaching and learning and also need to have a flexible teaching system and a good network and support the scholarship ready for opening distance education.

Keywords : Internationalization of education, Elements of internationality, Importance of Thai Higher Education Institutions, International stage

Corresponding Author : Chutima Sudjanya, International Affairs Officer, International Affairs Division, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, 399 Samsen Rd., Vajirapayabal, Dusit, Bangkok 10300. Tel. 08 6972 0583, E-mail : chutima.su@mutp.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันนี้หลายประเทศได้กำหนดโมเดลเศรษฐกิจรูปแบบใหม่เพื่อสร้างความมั่นคงในศตวรรษที่ 21 เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกามีการกำหนดโมเดลเศรษฐกิจ “A Nation of Makers” อังกฤษกำลังผลักดันเรื่องของโมเดลเศรษฐกิจ “Design of Innovation” ในขณะที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศนโยบายเศรษฐกิจ “Made in China 2025” ประเทศอินเดียกำลังขับเคลื่อน “Made in India” และเกาหลีใต้กำลังพยายามวางโมเดลเศรษฐกิจเป็น “Creative Economy” เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยนั้น “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เป็นนโยบายหลักที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ได้นำมาเป็นนโยบายหลักในการบริหารประเทศ พร้อมกับได้ตั้งเป้าหมายในการนำประเทศเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0” แนวคิดนี้เป็นแนวทางการพัฒนาสมดุลหลักตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งเรื่องของความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความอยู่ดีมีสุขของสังคม การรักษาสິงแวดล้อม และศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์

Thailand 4.0 ประกอบไปด้วย Strength from the within หมายถึง การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน และ Connect to the world หมายถึง เมื่อภายในเข้มแข็งแล้วจะสามารถเชื่อมโยงภายในกับเศรษฐกิจโลกได้ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value-Based Economy) ซึ่งหมายถึง การกิจในการเปลี่ยนปัญหาและความท้าทายให้

เป็นศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้แก่ประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพราะปัจจุบันนี้โลกเปลี่ยนจากความคิดที่ว่า “One Country, One Market” มาเป็น “One World, One Market” แล้ว เมื่อโลกกลายเป็นหนึ่งเดียวกันแล้ว การที่ประเทศไทยจะต้องเชื่อมโยงกับประเทศอื่นจะต้องมีการแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อเชื่อมต่อกับโลกภายนอกในลักษณะของเครือข่าย (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2558) จึงเป็นที่มาของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีที่มีแนวคิด เชื่อมไทยสู่โลก: เชื่อมทุกจังหวัดสู่เพื่อนบ้านและโลก ภายใต้นโยบาย “ไทยนิยมยั่งยืน” และการทูตประชารัฐของรัฐบาลไทยอันสอดคล้องกับนโยบาย “Belt and Road Initiative” ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เชื่อมถนนอันเป็นเส้นทางคมนาคมทางบกถึงกันทุกประเทศในแถบเอเชีย และแนวคิด Indo-Pacific ที่เชื่อมการเดินทางทางทะเลตามท่าเรือต่าง ๆ ทำให้การคมนาคมสะดวกยิ่งขึ้น

ในส่วนของการศึกษานั้น ได้มีข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Service; GATS) ขององค์การการค้าโลก บริการให้การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของบริการที่ประเทศสมาชิกจะต้องเป็นประเทศเปิดเสรีทางการศึกษา ซึ่งการเปิดเสรีทางการศึกษาเช่นนี้ได้ให้โอกาสแก่ประเทศไทยในการเสนอบริการการศึกษาให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคที่เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกด้วยกัน ตามกฎเกณฑ์ของ GATS แบ่งออกเป็น 1) การข้ามแดนของกิจการทางการศึกษา (Cross Border Supply) โดยตัวนักศึกษาไม่ต้องเคลื่อนย้ายไปไหน แต่กิจกรรมการศึกษาถูกจัดขึ้นโดยสถาบันการศึกษาจากต่างชาติ เช่น การเรียนทางไกล การเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือการ

เรียนแบบเสมือน 2) การเคลื่อนย้ายเพื่อการศึกษาในต่างแดน (Consumption Abroad) นักศึกษาเคลื่อนย้ายไปทำกิจกรรมทางการศึกษาในต่างแดน

3) การเข้าไปก่อตั้งสาธารณูปโภคทางการศึกษาเพื่อการค้าในต่างแดน (Commercial Presence) เช่น การตั้งสาขาของสถาบันการศึกษาหรือการก่อตั้งเขตการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ หรือการทำสัญญา franchising ให้สถาบันการศึกษาท้องถิ่น และการเคลื่อนย้ายบุคลากรทางด้านการศึกษาไปยังต่างแดน (Presence of Nature Persons)

4) บริการทางการศึกษาเกิดขึ้นโดยการเคลื่อนย้ายบุคลากร เช่น นักวิจัย ผู้สอน ไปให้บริการเป็นการชั่วคราวในประเทศต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization; WTO) เป็นต้น

เมื่อการศึกษาถูกทำให้เป็นการค้าบริการเป็นสินค้าเศรษฐกิจ ทำให้ปัจจุบันนี้ การศึกษาถูกเรียกว่า ธุรกิจการศึกษา และเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงมาก สถาบันการศึกษาทุกแห่งทั่วโลกมีนโยบายในการลงทุนโฆษณา ประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักศึกษาให้ไปศึกษาต่ออย่างมหาวิทยาลัยของตนอย่างดุเดือด ดังจะเห็นได้จากที่หลายประเทศได้กำหนดนโยบายทางการศึกษาของประเทศเอาไว้ด้วยการตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มปริมาณของทักษะทางวิชาชีพ องค์ความรู้ที่เป็นสากล และต้องการแรงงานจำนวนมากเข้าประเทศของตนเอง ด้วยการเพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติให้เข้ามาเรียนในสถาบันการศึกษาของตนเองให้มากขึ้น

การอุดมศึกษาไทยจึงปรับทิศทางเพื่อเตรียมรับสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ โดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ได้จัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2533–2547) และฉบับที่ 2

(พ.ศ. 2551–2565) เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของการอุดมศึกษาและการเปิดสู่ภูมิภาคซึ่งนำไปสู่การขยายตัวอย่างรวดเร็วของการเปิดหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาและการเปิดสู่ภูมิภาค และในแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551–2565) นี้ยังได้ให้ความสำคัญในเรื่องอาชีวศึกษา เนื่องจากค่านิยมด้านปริญญาทำให้มีผู้เรียนอาชีวศึกษาน้อยลงเป็นลำดับ ทั้งที่แรงงานระดับกลางเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงมุ่งเน้นเรื่องคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เข้มขันกับอาชีวศึกษา โดยมุ่งยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานสากลทั้งในเชิงวิชาการและการทำวิจัย ตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพซึ่งสามารถตอบรับนักศึกษาจากต่างประเทศได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ปัญหาและความท้าทายของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก

ปัญหาอันดับหนึ่งในปัจจุบันนี้ของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกและสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยกำลังเผชิญหน้าอยู่นั้นคือ เรื่องของจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนลดลงเมื่อต้นปี 2561 ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาปิดตัวลงไปกว่า 500 แห่ง และคาดการณ์ว่า ภายใน 10–15 ปีข้างหน้า อาจจะต้องปิดตัวลงเพิ่มมากขึ้นอีก เนื่องจากประชากรวัยเรียนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สถานการณ์ในประเทศญี่ปุ่นช่วงปี 2559 นั้น มีมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่นปิดตัวไปแล้ว

ไม่ต่ำกว่า 15 แห่ง เนื่องจากการลดลงของจำนวนประชากรวัยเรียน และเหตุการณ์เช่นนี้ก็เกิดขึ้นกับประเทศสิงคโปร์ด้วยเช่นกัน (Workpoint news online, 3 มีนาคม 2018) ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยนั้น ระบบการคัดเลือกนักศึกษาในปีการศึกษา 2562 ด้วยการนำระบบ TCAS (Thai University Central Admission System) เป็นระบบการคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปี 2562 พบว่า มีจำนวนที่ว่างจำนวนมาก โดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ได้ออกแถลงการณ์ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2562 ว่า ผลสอบ TCAS รอบ 1-4 ที่มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วม 70 สถาบันนั้น มีสาขาวิชาที่ประกาศรับ 91,340 สาขาวิชา จำนวนรับทั้ง 5 รอบ มีจำนวน 445,364 ที่นั่ง โดยรอบที่ 1 มีผู้สมัครโดยใช้แฟ้มสะสม (portfolio) รับ 130,140 ที่นั่ง ยืนยันสิทธิ์เพียง 58,364 ที่นั่ง (ร้อยละ 44.85) รอบที่ 2 การรับแบบโควตาของมหาวิทยาลัยใช้คะแนน GAT/PAT และ 9 วิชาสามัญ รับ 99,033 ที่นั่ง ยืนยันสิทธิ์เพียง 51,213 ที่นั่ง (ร้อยละ 51.71) รอบที่ 3 เป็นรอบรับตรง รับ 95,124 ที่นั่ง ยืนยันสิทธิ์ 42,229 ที่นั่ง (ร้อยละ 44) รอบที่ 4 เป็นการรับแบบแอดมิชชัน รับ 91,340 ที่นั่ง ผ่านการคัดเลือกและรอการยืนยันสิทธิ์ 52,315 คน และรอบสุดท้ายรอบรับตรงแบบอิสระ รับ 29,727 ที่นั่ง (อยู่ในระหว่างดำเนินการคัดเลือก)

จากข้อมูลดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนว่า แต่ละรอบมีจำนวนผู้ลงทะเบียนเป็นจำนวนมาก สามารถประเมินเป็นตัวเลขแบบประมาณการณได้ว่า มีผู้ลงทะเบียนจำนวน 204,121 ที่นั่ง ซึ่งตัวเลขนี้ยังไม่รวมถึงกลุ่มสถาบันที่ไม่เข้าร่วมกับที่ประชุมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (ทปอ.)

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ (มรภ.) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) และมหาวิทยาลัยเอกชน บางแห่ง (ผู้จัดการออนไลน์, 1 มิถุนายน 2562)

ที่นั่งที่เหลือจำนวนมากย่อมหมายถึงคณะและสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยเฉพาะสถาบันหรือคณะที่ไม่มีชื่อเสียงจะต้องมีการเปิดรับสมัครอีกหลายรอบ แต่ถ้าหากเปิดรับแล้วยังไม่มีนักศึกษามาสมัครเรียน หมายความว่า อาจจะต้องปิดตัวลง

ปัญหาต่อมาที่สถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกและสถาบันอุดมศึกษาไทยกำลังเผชิญอยู่คือองค์ความรู้ที่กำลังสอนนักศึกษาในขณะนี้ เป็นองค์ความรู้เก่า และล้าสมัย ไม่สามารถใช้กับการทำงานในปัจจุบันและโลกในอนาคตได้ เนื่องจากปัจจุบันนี้เทคโนโลยีได้พัฒนาอย่างรวดเร็วก้าวหน้ามากดังจะเห็นได้จากนวัตกรรมของหุ่นยนต์ และเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence; AI) อันเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้คอมพิวเตอร์มีความสามารถคล้ายมนุษย์หรือเลียนแบบพฤติกรรมมนุษย์ ด้วยการมีสติปัญญาและจัดการทุกอย่างได้ด้วยตนเอง ซึ่งแตกต่างจากคอมพิวเตอร์ปกติที่มนุษย์ต้องเป็นผู้ควบคุมและด้วยความอัจฉริยะนี้เอง จึงทำให้เทคโนโลยีนี้ถูกเรียกว่า ปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งปัจจุบันนี้ปัญญาประดิษฐ์ถูกพัฒนาขึ้นจนสามารถเข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันมากขึ้นเรื่อยๆ ยกตัวอย่างเช่น AI ที่อยู่ใกล้ตัวมากที่สุด คือ Siri ใน iPhone หรือ Google Now ของ Android เป็นเสมือนผู้ช่วยส่วนตัวที่คอยให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ทั้งการจดบันทึกนัดหมาย การค้นหาสถานที่ต่าง ๆ การตั้งนาฬิกาปลุก ซึ่งทุกอย่างนี้สามารถสั่งการด้วยเสียงเหมือนพูดคุยกับเพื่อนที่เป็นมนุษย์ และจากความชาญฉลาด

ความละเอียดในการคิดคำนวณ ตลอดจนความสามารถที่จะทำงานได้ตลอด 24 ชั่วโมงโดยไม่ต้องมีการพัก ทำให้แนวโน้มในอนาคต มนุษย์จะตกงาน เพราะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เหล่านี้ (บุญเสริม กิจศิริกุล, 2548)

วิธีแก้ไขปัญญาของแต่ละประเทศมีความเหมือนและแตกต่างกันดังนี้ ในประเทศญี่ปุ่นขณะนี้มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงหลายแห่งของประเทศญี่ปุ่นต่างพยายามที่จะปรับตัว วางกลยุทธ์ และหาจุดขายใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดเด็กเข้ามาเรียน เช่น การลดค่าเล่าเรียน เปิดหลักสูตรหรือสาขาที่ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ แม้แต่การปรับบรรยากาศ เพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในมหาวิทยาลัยให้น่าเรียนมากขึ้น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สำหรับมหาวิทยาลัยขนาดเล็กที่มีทุนน้อย และไม่อาจจะปรับตัวได้ทันย่อมต้องปิดไป มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore; NUS) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งของเอเชีย และอันดับต้น ๆ ของโลก ต้องปรับโมเดลของมหาวิทยาลัยใหม่ จากที่เคยจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี 4 ปี มาเป็นมหาวิทยาลัยตลอดชีวิต นั่นคือ การให้การศึกษาก่อประชากรไม่เฉพาะแต่ในระดับปริญญาตรี 4 ปี ปริญญาโท และปริญญาเอก เท่านั้น ให้กลายเป็นการจัดการศึกษาที่ให้คนทุกวัยสามารถเข้ามาเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยได้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ของประชากรให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสิ่งที่ตามมาคือ ทำให้มหาวิทยาลัยมีผู้เรียนเพิ่มขึ้น ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยต่างพยายามปรับกลยุทธ์ และปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับตลาดแรงงานในปัจจุบันโดยเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ในห้องเรียนและออกฝึกปฏิบัติกับสถานประกอบการโดยตรง เพื่อพัฒนาทักษะของ

การทำงานให้มีความคุ้นเคยและเชี่ยวชาญมากขึ้น และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่นักศึกษาสามารถเลือกเวลาเรียนได้เองตามที่ต้องการ เพื่อตอบสนองต่อนักศึกษาที่ไม่สามารถมาเข้าเรียนในช่วงเวลาปกติได้ หรือมีบ้านอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ไม่สะดวกต่อการเดินทาง เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศไทยยังมีการนำเสนอในเรื่องของการศึกษา การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้น่าเรียน และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกคน

นอกจากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) แล้ว ปัญหาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก และสถาบันอุดมศึกษาไทยต้องเผชิญคือ เรื่องของเทคโนโลยีการสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว ทั้งการรับส่งข้อมูล สามารถพูดคุยกันได้ทุกที่ทุกเวลา เห็นหน้ากันได้ด้วย ทำให้มนุษย์ในปัจจุบันมีความรู้สึกว่าการเดินทางเพื่อพบปะพูดคุยกันนั้นเป็นความลำบาก ทั้งในเรื่องของค่าใช้จ่าย หากอยู่ต่างประเทศด้วยแล้วยังมีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากกว่าจะเดินทางมาพบกันได้ ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารในโลก Social Media ทั้งใน Facebook, Line, WeChat ช่วยประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายอื่นได้อีก ด้วยเหตุนี้เอง การเข้าเรียนในห้องเรียนจะเป็นเรื่องล้าสมัย และอาจารย์ในยุคปัจจุบันต้องพยายามแข่งกับ Social Media ที่บรรดานักศึกษาสามารถค้นคว้าด้วยตัวเองได้ตลอดเวลา มีความสะดวก ประหยัด รวดเร็ว และสามารถเปิดทบทวนดูได้หลายครั้งตามที่ต้องการ อีกทั้งหลักสูตรออนไลน์จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับโลกมีจำนวนมาก เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนจากทั่วทุกมุมโลก และเรียนจบแล้วสามารถ

ได้รับปริญญาบัตรเสมือนกับการเรียนในห้องเรียนของมหาวิทยาลัย นี่เป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ทำให้จำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั่วโลก รวมทั้งมหาวิทยาลัยของประเทศไทยมีจำนวนลดลง เพราะมีนักศึกษาอีกจำนวนหนึ่งที่มีความคิดว่าการเรียนด้วยระบบการศึกษาออนไลน์มีความสะดวก และสามารถใช้เวลาไปทำงานอย่างอื่นได้อีกด้วย

จากที่ปัญหาที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการลดลงของจำนวนประชากรผู้เรียน ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทันสมัย และองค์ความรู้ที่กำลังสอนนักศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยมีความล้ำสมัย ไม่ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยการเปิดโลกทัศน์ทางการศึกษาใหม่ ด้วยการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาระหว่างสถาบันระหว่างองค์กรในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูล ความเคลื่อนไหว และการพัฒนาของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในแต่ละประเทศทั่วโลก สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตร วิทยากร และองค์ความรู้ของทุกสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมโลก ซึ่งนี่ก็คือเรื่องความเป็นนานาชาติของการศึกษา

การพัฒนาความเป็นนานาชาติทางการศึกษา ในระยะเวลาที่ผ่านมาที่สถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก และสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยได้ดำเนินการในลักษณะเหมือนกันคือ การดำเนินการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักวิชาการและนักศึกษาระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็นลำดับและจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นในอนาคตเนื่องจากประสบการณ์การศึกษาในสภาพแวดล้อม

นานาชาติและทักษะในการติดต่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานทุกประเทศมีความต้องการอย่างมาก และเนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เรียบร้อยแล้ว และความท้าทายของการศึกษาไทย โดยเฉพาะการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยที่จะต้องร่วมมือกับสถานการณ์ของโลกซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) และเศรษฐกิจฐานความรู้ (Economic-Based Society) เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนานวัตกรรม และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยไปสู่ระดับอาเซียน และระดับโลก ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการเปิดระบบความคิดของเด็กและเยาวชนให้เป็นทั้งประชาชนของประเทศและประชาชนของอาเซียน และเป็นพลเมืองในสังคมโลก ต้องมีการส่งเสริมการเตรียมทักษะ การปรับทัศนคติให้เด็กและเยาวชนทุกคนเข้าใจตรงกันว่า โลกของเราในปัจจุบันมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันในทุกมิติ ไม่มีประเทศใดสามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้อีกต่อไป ซึ่งการเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน และสังคมโลก การเรียนรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง การเปิดโลกทัศน์ ล้วนต้องอาศัยการศึกษาทั้งสิ้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอาเซียนและสังคมโลก

ความเป็นนานาชาติ : ความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบ

ความเป็นนานาชาติ หรือความเป็นสากล ถูกนำมาพูดถึงเป็นอย่างมากในแวดวงของการศึกษา ซึ่งคำว่า ความเป็นนานาชาติทั้งในเรื่องของหลักสูตรนานาชาติ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา การร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศ การตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยในระดับนานาชาติ และการจัดลำดับมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ กลายมาเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่สถาบันการศึกษาจำนวนมากต่างนำมาเป็นจุดขายของสถาบัน ซึ่งในปัจจุบันนี้มีหลายสถาบันการศึกษาในประเทศไทยที่ประกาศว่า สถาบันของตนเองมีความเป็นนานาชาติ จากการประกาศว่า สถาบันของตนเองมีความเป็นนานาชาติ นั้น มาจากจำนวนปริมาณของการมีนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาลงทะเบียน ปริมาณของการมีพนักงานชาวต่างประเทศเข้ามาทำงาน ข้อมูลตัวเลขของกิจกรรมความร่วมมือที่ทำกับสถาบันหรือองค์กรต่างประเทศ และการจัดลำดับมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ (Lumby and Foskett, 2016)

อย่างไรก็ตาม เรื่องความเป็นนานาชาติทางการศึกษานี้มีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมากได้ให้ความหมายของความเป็นนานาชาติทางการศึกษาเอาไว้ แต่คำจำกัดความที่ได้รับการกล่าวถึงและนำมาใช้ในการอ้างอิงมากที่สุดเป็นของนักวิชาการชาวแคนาดาที่ชื่อ Dr. Jane Knight จากสถาบัน Ontario Institute for Studies in Education มหาวิทยาลัย University of Toronto ประเทศแคนาดา ที่กล่าวไว้ในปี 2003 ว่า

“ความเป็นนานาชาติเป็นกระบวนการที่ผสมผสานระหว่างมิติของความเป็นนานาชาติ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือความเป็น

โลกาภิวัตน์ไว้ในเป้าประสงค์ พันธกิจ และการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา”

ต่อมาได้มีนักวิชาการจำนวนมากที่ได้พัฒนาคำจำกัดความเรื่องความเป็นนานาชาติของการศึกษาด้วยการต่อยอดคำจำกัดความของ Dr. Jan Knight เช่น Hudzik ที่กล่าวไว้ในปี 2011 ว่า ความเป็นนานาชาติของการศึกษาว่าเป็นการได้รับการยอมรับจากการดำเนินการด้านการสอน การวิจัย และการบริการการศึกษาของอุดมศึกษาจากมุมมองระหว่างประเทศ และ De Wit H และคณะได้ให้คำจำกัดความเรื่องความเป็นนานาชาติของการศึกษาในปี 2015 ว่า เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายในการผสมผสานมิติของความเป็นนานาชาติ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือความเป็นโลกาภิวัตน์ไว้ในเป้าประสงค์ พันธกิจ และการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพของการศึกษาและการวิจัยสำหรับนักศึกษาและคณาจารย์โดยรวมและเพื่อให้มีส่วนร่วมสร้างคุณค่าต่อสังคม

นอกจากนี้ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษายังหมายถึง ความพยายามที่จะแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อแสวงหาเครือข่ายการเรียนและองค์ความรู้ในยุคโลกาภิวัตน์ โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องทบทวนจุดยืนของตัวเองในการที่จะเรียนรู้จากสังคมโลก และนำเอาองค์ความรู้เหล่านั้นมาเปิดโลกทัศน์ให้แก่บุคลากรและนักศึกษาในสถาบันได้เรียนรู้และร่วมกันรับผิดชอบโลกด้วยกัน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องให้ความรู้ และฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานทุกคนให้เข้าใจตรงกันว่า การก้าวเข้าสู่ความเป็นนานาชาติอย่างชาญฉลาดนั้น สถาบันอุดมศึกษาและผู้ปฏิบัติงานต้องมียุทธศาสตร์ความรู้

ที่สอดคล้องกันทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงความเข้าใจของเราเกี่ยวกับความเป็นจริงที่ซับซ้อนของการเป็นสากลทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก (Rumbley, 2015)

จากคำนิยามความหมายเหล่านี้ ผู้เขียนสามารถสรุปความหมายความเป็นนานาชาติของการศึกษาว่า ความเป็นนานาชาติเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายในการผสมผสานมิติของความเป็นนานาชาติ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือความเป็นโลกาภิวัตน์ไว้ในเป้าประสงค์ พันธกิจ และการจัดการระดับอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพของการศึกษา การวิจัยและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวของเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศสำหรับนักศึกษาและคณาจารย์โดยรวมเพื่อให้มีส่วนร่วมสร้างคุณค่าต่อสังคม

โดยแนวคิดของความเป็นนานาชาติเริ่มต้นจากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมโลกซึ่งทำให้รัฐบาลและผู้มีระดับสูงของทุกประเทศทั่วโลกต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาในประเทศของตนเองใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก ด้วยการผลักดันให้มหาวิทยาลัยในประเทศของตนสร้างเครือข่ายและพันธมิตรทางวิชาการกับสถาบัน/องค์กรต่างประเทศ เพื่อเปิดโลกทัศน์และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่นักศึกษาของตน เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและศักยภาพในความคิด ความรู้ ให้สามารถแข่งขันในโลกของการทำงานกับผู้จบการศึกษาจากทั่วโลกได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้มหาวิทยาลัยต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยขึ้นโดยมีการเกิดการทำความร่วมมือและกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรกับ

สถาบันและองค์กรต่างประเทศ มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาชาวต่างประเทศสามารถเข้ามาสมัครเรียนได้ และมหาวิทยาลัยต้องพัฒนาระบบการเทียบโอนหน่วยกิต เพื่อให้สามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างกันได้อย่างสะดวก และพัฒนาระบบการเทียบโอนวุฒิการศึกษาระหว่างกัน

องค์ประกอบของความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาตามความคิดของ เดจตัน (Deoghton, 1971) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษานานาชาติเป็น 3 ส่วนคือ การศึกษากิจกรรมของโลก (World Affairs Education) การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา (Transit of Learning of Assistance of Development) ความช่วยเหลือทางการศึกษา หรือ การพัฒนา (Education Assistance of Development) ในขณะที่ รอสเซนเกนและคณะ (Roscengem *et al.*, 1983) ให้ความเห็นไว้ว่า การศึกษานานาชาติคือ รูปแบบที่รวมเป้าหมาย กลยุทธ์ ด้านการศึกษาอันหลากหลายเข้าไว้ด้วยกันในระดับต่าง ๆ ของระบบการศึกษาและได้กล่าวถึงการดำเนินการจัดการศึกษานานาชาติไว้ว่า มีอยู่ด้วยกัน 6 วิธีคือ การศึกษาเรื่องราวของประเทศต่าง ๆ และภาษาต่างประเทศ การศึกษาวัฒนธรรมที่หลากหลายและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ศึกษาแบบแผนแนวทางการพัฒนาที่เป็นนานาชาติ ศึกษาสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาโลกทัศน์ที่กว้างไกล ซึ่งสอดคล้องกับ Johnson (1985) ได้เสนอแนวทางการปรับปรุงระบบอุดมศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม 5 แนวทางคือ 1) การฝึกหัดด้านภาษา (Language Training) เนื่องจากสังคมในระดับ

ชาติจะต้องมีการติดต่อกันในหลายรูปแบบ ภาษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นยิ่ง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากล การฝึกหัดทางด้านภาษาจึงสำคัญเพราะเป็นการเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคตและมีความสำคัญต่อนักวิจัยที่จะทำการวิจัยต่อไปด้วย การที่ผลงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งทั่วโลก รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยไม่เป็นที่รู้จักในส่วนอื่น ๆ ของโลก เพราะผลงานวิจัยเหล่านั้นไม่ได้มีการตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นการจะทำการวิจัยระดับโลกนั้น ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษย่อมเป็นสิ่งจำเป็น 2) การวางแผนหลักสูตร (Curriculum Planning) หลักสูตรโดยเฉพาะทางด้านสังคมศาสตร์ควรเป็นลักษณะเปรียบเทียบหรือให้ความรู้ครอบคลุมทั่วโลก การเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะช่วยให้เข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น 3) การแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ (International Exchange) การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรียนรู้เรื่องสังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ โดยผ่านทางหนังสือนั้นไม่เพียงพออีกต่อไปแล้ว ควรมีประสบการณ์ใช้ชีวิตในต่างประเทศนั้น ๆ ด้วย จึงจะเข้าใจสภาพแวดล้อมที่แท้จริงของประเทศ ฉะนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรสนับสนุนให้มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษาและนักวิจัยอย่างสม่ำเสมอ 4) การรับรู้และทัศนคติ (Perceptions and Attitudes) นักศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีความรู้สึกต่อการรับรู้และมีทัศนคติที่ดี ในการประสานสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนทุกเชื้อชาติ ไม่ควรมีลัทธิชาตินิยมเกินไป และ 5) การฝึกอบรมแก้ไขปัญหาาร่วมกัน (Training for Joint Problem-Solving) ในโลกที่ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน จะต้องมีการเจรจาตกลง ประนีประนอมและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มิใช่เป็น

ลักษณะเผด็จการ ฉะนั้น ควรฝึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันแทนการต่างคนต่างแก้ไขปัญหาาร่วมกันด้วยตนเอง

ความมีชื่อเสียงของสถาบันอุดมศึกษามีส่วนสำคัญสำหรับความเป็นนานาชาติของการศึกษา โดยการสร้างให้สถาบันอุดมศึกษาของตนเองมีชื่อเสียงต้องประกอบด้วยการมีกรอบกลยุทธ์ระดับองค์กรที่ชัดเจน ต้องมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยลงวารสารวิชาการ และมีความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งในหมู่ประชาคมวิชาการ องค์กรประกอบที่มีผลต่อการสร้างชื่อเสียง ได้แก่ สื่อ ความร่วมมือ การบอกต่อ และความก้าวหน้าในอาชีพของนักศึกษา ซึ่งชื่อเสียงองค์กรที่ดีและไม่ดีสามารถแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและไกลมากแบบบอกต่อ โดยเฉพาะสังคมโลกปัจจุบันที่มีระบบการสื่อสารทันสมัยเพียงปลายนิ้วสัมผัส แต่ชื่อเสียงที่ดีจะเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และทำให้องค์กรมีความแตกต่างจากองค์กรอื่น ๆ ภายใต้อุตสาหกรรมเดียวกัน (Gaines-Ross, 2008) และเรื่องของการสร้างน่าเชื่อถือของ (Establishment of Compatibility of School Credit) นั้น ในกรณีที่มหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านระบบหน่วยกิตในสาขาวิชาและสร้างระบบประเมินผลในลักษณะที่เป็นที่ยอมรับ โดยสามารถโอนหน่วยกิตจากมหาวิทยาลัยหนึ่งไปอีกรายมหาวิทยาลัยหนึ่งในประเทศได้อย่างง่ายดาย จะกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยดังกล่าวได้รับการเชื่อถือ การเพิ่มโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างมหาวิทยาลัย การสร้างความสอดคล้องในด้านระบบหน่วยกิตเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยด้วย เนื่องจากกระบวนการเช่นนี้ ระบบมหาวิทยาลัย

จะค่อย ๆ เข้าสู่ระบบสากล ซึ่งประเทศต่าง ๆ มีส่วนร่วมโดยให้บริการศึกษานานาชาติมากกว่าจะเป็นเพียงระบบในระดับชาติเท่านั้น หรือการที่บรรลุผลทางด้านความสอดคล้องของความเป็นนานาชาติในด้านบริการสถาบันอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาไทยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการจัดองค์กรและกฎระเบียบ การดำเนินการระหว่างมหาวิทยาลัยด้วย สถาบันอุดมศึกษาที่มีโครงการความตกลงร่วมกันควรมีระบบทางด้านอาจารย์ และคณะผู้บริหารที่ดี เช่น กรณีประเทศญี่ปุ่น ได้มีการเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชาวต่างประเทศ มีการจัดระเบียบองค์กรใหม่ในแต่ละปี มีการริเริ่มให้มีคณะกรรมการสำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกรมมหาวิทยาลัย เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันนี้มีอยู่ทั่วไปในมหาวิทยาลัยญี่ปุ่นทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งการจัดองค์กรในด้านการบริหารสำนักงานเพื่อรองรับโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างชาติ และรองรับนักศึกษาต่างชาติ เป็นเรื่องที่กำลังตื่นตัวในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก กระบวนการเหล่านี้จะทำให้มีการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศในด้านข่าวสารเกี่ยวกับนักศึกษาต่างชาติได้ง่ายขึ้น และเกิดผลมากขึ้น (Ebuchi, 1989)

พัฒนาการของความเป็นนานาชาติ

ความเป็นนานาชาติของการศึกษานั้นมีส่วนสำคัญทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับนานาชาติ ดังตัวอย่างของกระบวนการโบโลญญาและยุทธศาสตร์ลิสบอน (The Bologna Process and Lisbon Strategy) ของกลุ่มประเทศสหภาพ

ยุโรปเป็นตัวอย่งที่ดีในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความเป็นนานาชาติของการศึกษา โดยการเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศยุโรปเกิดขึ้นจากการที่ 29 ประเทศในยุโรปลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2542 เรียกกระบวนการนี้ว่า กระบวนการโบโลญญา (Bologna Process) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อร่วมกันพัฒนาอุดมศึกษาของยุโรป และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและนักวิชาการ ด้วยการพยายามแก้ไขปัญหาเรื่องการยอมรับวุฒิการศึกษาจากประเทศอื่น ซึ่งเป็นปัญหาหลักข้อหนึ่งของอุดมศึกษาของยุโรป เนื่องจากแต่ละประเทศมีโครงสร้างการศึกษาของตัวเองที่กำหนดระยะเวลาการศึกษาและวุฒิการศึกษาที่ได้รับแตกต่างกันไป ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบวุฒิของแต่ละประเทศในยุโรปด้วยกันได้ เช่น ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แต่เดิมไม่มีวุฒิปริญญาตรี นักศึกษาที่เข้าเรียนมหาวิทยาลัยเมื่อจบการศึกษาจะได้รับวุฒิปริญญาโท ซึ่งเรียกแตกต่างกันไปแล้วแต่สาขาวิชา ได้แก่ Magister, Diplom และ Staatsexamen โดยเฉพาะวุฒิปริญญาโท นำไปใช้ในต่างประเทศมักเกิดความเข้าใจผิดว่านักศึกษาได้เพียงประกาศนียบัตร (Diploma) เท่านั้น ทำให้ต้องชี้แจงกันเสมอ ดังนั้น เป้าหมายหลักของกระบวนการโบโลญญาคือ การปรับระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ ให้แบ่งอุดมศึกษาเป็น 2 ช่วงคือ undergraduate และ graduate ทำให้วุฒิการศึกษาของแต่ละประเทศสามารถเปรียบเทียบกันได้ สร้างระบบหน่วยกิตแบบยุโรป (European Credit Transfer System; ECTS) ขจัดปัญหาการโยกย้ายที่เรียนที่เกิดจากระบบการศึกษาที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ สร้างความร่วมมือภายในยุโรปเพื่อประกันคุณภาพการ

ศึกษา สนับสนุนและยกระดับอุดมศึกษาของยุโรปที่สำคัญคือ การสนับสนุนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้าง “พื้นที่อุดมศึกษายุโรป (European Higher Education Area)” การสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการทำให้อุดมศึกษายุโรปน่าสนใจมากขึ้นสำหรับนักศึกษาต่างชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาของยุโรปสามารถแข่งขันได้กับสหรัฐอเมริกาหรือออสเตรเลีย เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศเป็นประเทศที่นักศึกษาต่างชาติเลือกไปเรียนเป็นอันดับแรก ๆ (นรเศรษฐ์ แก้ววิภาส, 2548) ซึ่งข้อแตกต่างระหว่างอุดมศึกษาระบบเดิมและระบบใหม่ตามกระบวนการโบโลญญา นี้คือ การประเมินผลการศึกษา ระบบเดิมให้ความสำคัญกับการสอบประมวลความรู้อย่างมาก ดังนั้น การสอบประมวลความรู้จึงเป็นสิ่งที่กดดันนักศึกษามาก ถ้านักศึกษาเกิดพลาดพลั้งหรือตื่นตระหนกในวันสอบอาจทำให้คะแนนเสียไปได้ แต่กระบวนการโบโลญญา นักศึกษาจะต้องสอบจบเป็นกลุ่มวิชาย่อย โดยไม่มีการสอบประมวลความรู้เหมือนแต่ก่อน มีเพียงการสอบวิทยานิพนธ์เท่านั้น ซึ่งนักการศึกษา มองว่า เป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากมีการกระจายการสอบและการวัดผลเป็นระยะ ๆ ทำให้นักศึกษาต้องมีความพร้อมสอบอยู่ตลอดเวลา และไม่กดดันมากจนเกินไป และผลดีสำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ เช่น นักศึกษาจากประเทศไทยที่คิดจะไปสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สามารถนำวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาโทไปเทียบเท่าวุฒิการศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการโบโลญญาทำให้การเทียบโอนหน่วยกิตง่ายขึ้น จากเดิมที่นักศึกษาจากประเทศไทยที่จบวุฒิปริญญาตรีต้องพบอุปสรรคต่าง ๆ ในการเทียบ

วุฒิมากมาย เนื่องจากแต่เดิมประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีไม่มีวุฒิปริญญาตรี และเทียบหน่วยกิตให้นักศึกษาจากประเทศไทยเพียงแค่วรายวิชาพื้นฐานในสาขานั้น ๆ เท่านั้น และบ่อยครั้งที่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ได้รับการยอมรับ ทำให้นักศึกษาจากประเทศไทยต้องไปเริ่มเรียนใหม่ตั้งแต่ต้นทั้งหมด ซึ่งเรื่องนี้เองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติรวมทั้งนักศึกษาจากประเทศไทยตัดสินใจไปเรียนประเทศอื่น ๆ ที่เข้าใจระบบปริญญาตรีและปริญญาโท และให้การยอมรับวุฒิการศึกษาได้ง่ายกว่า เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย เป็นต้น

ความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยในเวทีระดับนานาชาติ

ความสำคัญของการยอมรับในระดับนานาชาติมีความสำคัญมากต่อนักศึกษาของประเทศไทยเช่นกันโดยในบทความเรื่องนี้ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการเรียนแพทย์ของนักศึกษาไทยในมหาวิทยาลัยมหิดลที่เรียนจบจากคณะแพทยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยมหิดลแล้ว และไม่สามารถที่จะไปเรียนต่อในสถาบันการแพทย์ของต่างประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้ เนื่องจากสถาบันทางการแพทย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่เชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียนแพทย์ที่ประเทศไทย เรื่องนี้ทำให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลต้องนำเอาระบบมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้กำกับกับการดำเนินการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ เพื่อให้ให้นักศึกษาแพทย์ทุกคนซึ่งเรียนจบแล้วได้รับมาตรฐานตามกรอบสากล ที่เรียกว่า WFME ย่อมาจาก World Federation for Medical Education ซึ่งเป็น

องค์กรสากลที่รับรองมาตรฐานหลักสูตรแพทย์ทั่วโลก และในปัจจุบันนี้ประเทศสหรัฐอเมริกาถือเกณฑ์ WFME เป็นเกณฑ์ในการที่จะรับรองโรงเรียนแพทย์ ซึ่งทำให้แพทย์ที่จบจากสถาบันที่มี WFME รับรองหรือผ่านเกณฑ์การประเมินนี้ จึงจะสามารถเป็นแพทย์ที่ปฏิบัติงานในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลและความจำเป็นนี้เอง ทำให้โรงเรียนแพทย์ทุกโรงเรียนในประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการยอมรับในระดับสากลด้วยการนำเอาเกณฑ์ WFME เข้ามาในประเทศไทยเพื่อจะนำทุกโรงเรียนแพทย์ทั่วประเทศเข้าสู่ความเป็นสากล เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการเปิดโอกาสให้นักศึกษาแพทย์ไทยได้สามารถไปเรียนต่อยอดความรู้ยังประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก และนำเอาความรู้ที่ได้รับจากต่างประเทศนั้นกลับมาพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการแพทย์ในประเทศไทยต่อไป (IMEAC, 2560)

มิใช่เพียงมหาวิทยาลัยมหิดลในสาขาแพทย์เท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากความเป็นนานาชาติของการศึกษา แต่มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทยล้วนได้รับผลกระทบจากความเป็นนานาชาติ โดยเฉพาะเมื่อปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยในปัจจุบันนี้ถูกเชื่อมต่อกัน ทั้งในเรื่องของสาขาวิชาเรียน รายวิชาที่เรียน และรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่เรียน เพื่อนำมาเปรียบเทียบวุฒิการศึกษาในระหว่างมหาวิทยาลัยในระดับนานาชาติ ซึ่งในปัจจุบันนี้การทำงานวิจัย และงานด้านวิชาการไม่สามารถจำกัดอยู่เฉพาะองค์ความรู้ในประเทศของตนเองได้อีกต่อไป มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยทั่วโลกจึงมีความจำเป็นที่ต้องแสวงหาเครือข่าย แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงของสังคม

โลกร่วมกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลมาพัฒนาปรับเปลี่ยนหลักสูตร เนื้อหารายละเอียดของวิชาเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับโลกปัจจุบัน และตอบสนองต่อโลกในศตวรรษที่ 21 ความเป็นนานาชาติหรือความเป็นสากลของการศึกษาเป็นแนวโน้มที่เกิดขึ้นทั่วโลก โดยเป็นการพยายามที่จะปรับบทบาทของประเทศให้เปิดสู่ประชาคมโลก เสริมสร้างความสามารถทางเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับต่างประเทศ โดยเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาความเป็นนานาชาติของการศึกษาคือ การมีเครือข่ายความร่วมมือ (networking) ระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา การปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระและรูปแบบของหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความเป็นไปของสังคมโลก

ในขณะเดียวกันความเป็นโลกาภิวัตน์เป็นโอกาสอันดีที่จะสามารถนำเสนอเอกลักษณ์ของชนชาติ และวัฒนธรรมออกไปสู่ประชาคมนานาชาติ ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และการประสานสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกันต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hans de Wit (2015) อธิบายว่าขอบเขตของการเกิดกิจกรรมความเป็นต่างประเทศในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการรวมตัวกันในลักษณะสมาคมเพื่อร่วมประชุมผู้บริหารการศึกษานานาชาติประจำปี มีวาระการประชุมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อความหลากหลายของกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความเป็นนานาชาติ มีการศึกษาการเคลื่อนย้ายนักเรียน มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างกัน มีการจัดหลักสูตรปริญญาคู่ (dual degree) และการวิจัยข้ามชาติ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความเป็นนานาชาติและนำมาซึ่งความ

เป็นที่ยอมรับการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก (World Class University) ในที่สุด

การนำสถาบันอุดมศึกษาไทยเข้าสู่การจัดอันดับ World Class University เพื่อแสดงถึงศักยภาพของการบริการจัดการสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพที่นานาชาติยอมรับ ซึ่งการจัดอันดับ (ranking) หรือการให้คะแนน (rating) หลักสูตรหรือสถานศึกษานั้น มีขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพการศึกษา คุณภาพงานวิจัย การยอมรับของผู้จ้างงาน งบประมาณการศึกษา เครือข่ายศิษย์เก่า ความเป็นนานาชาติ จำนวนผู้ได้รับรางวัลระดับโลก เป็นต้น

แนวคิดของการจัดอันดับโลกเป็นเสมือนกับการสร้างการยอมรับกับกลุ่มเป้าหมาย เปรียบเสมือนการสำรวจทัศนคติกลุ่มเป้าหมาย การสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึงเพื่อสร้างความเข้าใจ การสร้างฐานข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ การประเมินสถานการณ์เป็นระยะ และการจัดประชุมเพื่อนำเสนอผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นโอกาสในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรและสร้างชื่อเสียงขององค์กรโดยเฉพาะในเรื่องการจัดการควบคุมคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management; TQM) เพื่อให้องค์กร/สินค้าหรือบริการเป็นที่ยอมรับในทางที่ดี เป็นที่ยกย่องบอกต่อแบบปากต่อปาก และอยู่ในความทรงจำของกลุ่มเป้าหมายอย่างยั่งยืน การจัดอันดับ World Class University มีอยู่ด้วยกันหลายองค์กร แต่ในบทความวิชาการฉบับนี้จะนำเสนอเพียง 2 องค์กรคือ Times Higher Education Supplement และ QS World University Ranking จากผลการจัดอันดับโลกจากทั้ง 2 องค์กรพบว่า มหาวิทยาลัยไทยยังไม่ติดอยู่ใน 200 อันดับ

โดย Times Higher Education Supplement ปี 2019 ได้จัดให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยอันดับ 1 ของประเทศไทย และติดอันดับ Top 501-550 ของโลก ในขณะที่ QS World University Ranking ปี 2019 จัดให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย และติด Top 271 ของโลก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยในเอเชียแม้กระทั่งอาเซียนแล้ว มหาวิทยาลัยไทยยังคงอยู่ในลำดับที่ห่างจากประเทศอื่นค่อนข้างไกล ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนกับการประเมินสถานการณ์การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยว่า ยังขาดประสิทธิภาพการทำงาน และเป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งไม่ได้มีการปรับหลักสูตรให้ได้ตามมาตรฐานสากล สาเหตุสำคัญน่าจะจะเป็นเพราะมุ่งเน้นแต่การประกันคุณภาพและมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไทย (สกอ.) ที่ให้ได้เพียงมาตรฐานเบื้องต้นมากกว่า มุ่งเน้นไปสู่การสร้างความเป็นเลิศในเวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

สรุป

การศึกษาเป็นสินค้าส่งออกที่จะสามารถดึงดูดชาวต่างชาติให้เข้ามาในประเทศ ทุกประเทศต่างพยายามที่จะเปิดตลาดการศึกษาของตนเองให้มีความหลากหลายทางสาขาวิชาการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ปัจจุบันนี้มหาวิทยาลัยจากทั่วโลกที่ใช้กลยุทธ์การเปิดสาขาในต่างประเทศ ความพยายามเป็นพันธมิตรกับมหาวิทยาลัยต่างชาติ และบริษัทข้ามชาติ มีการทำแฟรนไชส์มหาวิทยาลัย และเปิดรับสมัครนักศึกษาต่างชาติ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ และการรวมตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อเปิดหลักสูตรออนไลน์เพื่อลูกค้าใหม่ และเปิดตลาดใหม่ให้แก่มหาวิทยาลัย

ของตนเอง นี่เป็นการแข่งขันกันในธุรกิจการศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะตอบสนองของความต้องการของนักศึกษาจำนวนมากเช่นกัน เนื่องจากเหตุผลที่นักศึกษาต้องการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศหรือมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นนานาชาติคือ โอกาสการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษามีมากกว่าการเรียนกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ คุณภาพของคณาจารย์และความเป็นมาตรฐานสากลของหลักสูตรได้รับการยอมรับและได้รับความน่าเชื่อถือและถ้าสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและมีศิษย์เก่าประสบความสำเร็จได้รับรางวัลระดับโลก ยิ่งเพิ่มความน่าสนใจให้แก่บรรดาผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนและสถานประกอบการมีความสนใจในตัวบัณฑิตผู้จบการศึกษาจากสถาบันนั้นมากยิ่งขึ้น ซึ่งชื่อเสียงองค์กรที่ดีและไม่ดีสามารถแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและไกลมากแบบบอกต่อ โดยเฉพาะสังคมโลกปัจจุบันที่มีระบบการสื่อสารทันสมัยเพียงปลายนิ้วสัมผัส แต่ชื่อเสียงที่ดีจะเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและทำให้องค์กรมีความแตกต่างจากองค์กรอื่น ๆ ภายใต้อุตสาหกรรมเดียวกัน (Gaines-Ross, 2008)

ในโลกยุคปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาที่มีเครือข่ายและการติดต่อสัมพันธ์กับสถาบันอุดมศึกษา องค์กร และสถานประกอบการในต่างประเทศจะทำให้เกิดการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางความร่วมมือทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ นักวิจัย และนวัตกรรม การร่วมกันพัฒนาภูมิปัญญา และการเรียนรู้เรื่องราวของสถานการณ์โลกร่วมกันย่อมทำให้การพัฒนาองค์ความรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน ในขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นต้อง

แสวงหาความร่วมมือจากภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อจะได้เรียนรู้ว่า แนวโน้มของความต้องการตลาดแรงงานในอนาคตนั้นเป็นอย่างไร และภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีความต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในด้านใดบ้าง เพื่อที่จะนำรายละเอียดข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาและหลักสูตรของการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาของตนเองต่อไป และการมีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาจะมีผลดีต่อประเทศในด้านต่าง ๆ นั้น เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและธุรกิจอื่น ๆ ในประเทศ เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ธุรกิจเกี่ยวกับการใช้เช่าที่อยู่อาศัย เป็นต้น และการมีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในประเทศยังทำให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งมีการแข่งขันกันปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรการเรียนการสอน งานวิจัย และการบริหารงานให้มีความเป็นสากล และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้คุณภาพการศึกษาภายในของประเทศนั้น ๆ ดีขึ้น นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยได้เรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ ภาษา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้มีความเข้าใจกันมากขึ้น ซึ่งจะนำมาซึ่งการทำงานและอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ

References

- Ebuchi, K. (Ed.). (1989). *Foreign students and internationalization of higher education*. Hiroshima University, Research Institute for Higher Education.
- Gaines-Ross, L. (2008). *Corporate reputation: 12 steps to safeguarding and recovering reputation*. Hoboken: John Wiley & Sons.
- Institute for Medical Education Accreditation. (2560). *TMC.WFME.BME.Standards (2017)*. Bangkok: Institute for Medical Education Accreditation. (in Thai)
- Johnson, J. (1985). *The University and International society*. In Ahn, S.H. (ed.), *The University in the Future would Proceedings of the Centennial International Conference*. May 8-9, 1985. pp. 307–319. Seoul: San-Wha Printing Co.
- Kaewwipat, N. (2005). Reform of the German Higher Education System according to the Bologna Declaration. *Journal of Liberal Arts. Thammasat University*, 5(2), 157–178. (in Thai)
- Knight, J. (2003). Updated Internationalization Definition. *International Higher Education*. 33 (3),2-3.
- Lumby, J. & Fskett, N. (2016). *Internationalization and Culture in higher education*. *Educational Management Administration & Leadership* 44 (1).
- Maesincee, S. (2015). *The World Changed, Thai Adjusted*. Bangkok: Bangkokbiznews. (in Thai)
- Office of the Higher Education Commission. (2008). *15 Years of long-term tertiary education framework. No. 2 (2008 – 2023)*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)

Website

- Council of University Presidents of Thailand. (2019). *Shining a higher education crisis. The TCAS 62 seats are left. The university is overflowing. Classrooms abandoned. Published 1 June 2019*. Online manager. Retrieved October 29, 2019, from <http://www.mgonline.com>.
- Hans de Wit, Fiona Hunter, Launa Howard, Eva Egron-Polak. (2015). *Internationalization of Higher Education*. Retrieved from: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/.../IPOL-STU \(2014\)540370_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/.../IPOL-STU (2014)540370_EN.pdf).
- Workpoint News Advertisement. (2018). *ertiary crisis "Ruined University" America ClosedThat 500 places published on March 3, 2018*. Workpoint News Advertisement. Retrieved October 29, 2019, from <https://workpointnews.com/2018/03/03/ Higher Education Crisis - Mahawit/>. (in Thai)